

Nro. 10.

**A FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Februáriusnak 2 ik napján
1802-ik esztendőben.*

Nagy Britannia

A múlt 19-dik század Krónikájában azt olvassuk, hogy csak egyszer, úgymint, 1703-ik esztendőben volt a' tél oly változó és háborús, mint a' jelenvaló. Akkor 14 napig tartott egy kegyetlenkedő forgó szél, a' mellyben Admiral *Beaumont* eskaderje 1200 hajós legénnyel együtt a' tenger vizeibe temetettet el, és az Anglus tengeri partok körül el veszett hajós legényeknek 800-re ment a' száma. — Az Angliához tartozó napnyugoti szigetekben még most is u' alkodik a' tárgya hideglelés, és a' mint Londonból Januarius 8 dikán írják, meg eddig lenki lem talált ennek a'

K

Sonofz nyavalyának meg fojtására eszközt. — A' Sz. Domokos szigetében, egy hólnap el forgása alatt, a' 68-ik Regimentből 16 tisztet és 195 köz embert temetett a' föld alá. — Minthogy fokféle betses minerákkal bővölködik Irlandia, el vegzette a' Kormányzék, hogy a' békellégek végfő meg határozódása után mingyárt hozzá kezdet azoknak áráshoz, 's abból szándékozik azon Orzágnak passiva adóllágait ki szet-

Nem régiben egy nyomtatott könyvetske adott ki Londonban, a' mellyben fontos okokkal meg mutatta azt a' Izerző, hogy az Angliában utalható kegyér szükségének két fő okai legyenek, ugymint, a' felettébb való köz adó, és a' népességnek meg fokasodott száma. — A' múlt század kezdetében hat millióra ment Angliának népessége, most pedig tizenegynél is töbre megyen, a' mellynek táplálására azon Orzágnak sovány és kevés földje lépen nem elégséges. Ez okon engedte meg a' Kormányzék, hogy más Országokból is szabad legyen az élelet Angliába bé vinni; 's e' sem lévén elégendő, 'olly rendelkezet tett, hogy minden esztendőben fok riskása vitellék oda napkeleti Indiából.

A' múlt Decemberi közönséges Londoni levelekben a' Sz. Domokos szigetének jelenvaló állapata ekként adatik elő: „Októbernek 24 ikén egy tsupa fekete emberekből álló partos sereg jelent meg Cap Francois városá előtt, olly feltétellel, hogy annak feje lakosit mind meg öldölk, magát a' várost pedig porrát égellék. Leg ottan minden áruló börtök bé zárattak, generalisars vezetett, 's néhány szempillantat múva, 3000 fegyverbe öltözött lakos állott ki, és a' comman-dirozó Generális' is egy lovas osztályt vezetett ki a' városból az ellenségnek meg vizsgálására. — Ez a' lovallág a' pártosokra bukkanván velek öfzve

tsapott, egynéhányat közzülök le aprított, másokat fogságra ejtett, és a' nagy melegség 's feltébb való zápor eső miatt meg fáradván, estére vissza tért a' városba. — October 25 ik napján sok fejer lakosokat (igy nevezetnek napkeleti és napnyugoti Indiákban az Európai lakosok, és azoknak maradékjaik), úgymint férfiakat, asszonyokat és gyermekeket öldöttek meg a' fekete pártosok a' falu helységekben, és hegyes törjeiknek felső végén hordták ide 't tovább az ártatlan kisdedeknek hólt testjeiket. — A' kövített napon több osztály seregek és fel fegyverkezett fejer lakosok mentek ki a' pártosok ellen, kiknek *Fluril* nevü vezérjeket el is fogták, a' kinek a' vólt a' fel tett széllya, hogy a' Generál *Toussaint Louverture* uralkodásának véget vethessen. — October 29-ik és 30-ik napjain, a' pártos fekete embereknek nagyobb része széllyel szórattott, és a' nevezett Generális is számos sereget gyűjtött össze. — A' falu helységekben irtoztató vért ontottak ki a' pártosok. — Sok ház népet diribról darabra aprítottak — a' megöletetteknek még eddig sem tudatik a' száma.

Északi Amériikai Respublika.

Bostonból Novemb. 28-ik napján 1801. A' Frantzia revolutiónak kezdődele után, igen sok nép takarodott Európából hozzánk által. Allig vehetnénk azokat az Irlandusokat, Scotusokat, Frantziákat, Németeket és Helvetusokat számba, a' kik szabad Statusainkba familiaikkal és ingó tehetlégeikkel le telepedtek. — Ezeknek az idegeneknek közinkbe lett jövedeleik gyakran alkalmazhatóságot szolgáltattat minékünk annak meg jegyzésére, melly nehéz a' nemzeti gondolkozás módját másokban meg változtatni, 's melly erős és el törülhetetlen legyen a' nemzetnek egymás

eránt való természeti hajlandósága. — Allig lép egy Európai kis colonia a' földünkre, és már is azon tartomány felé veszi az utját, a' m' lyben azoknak van lakások, a' kik éredetekre nézve az ő nemzetéből valók. — Az Irlandusok a' New-Yorki és Connecticuti Statufokba; a' Németek Felső Pensilvaniába kívánnak le telepedni; az Anglusok és Scotusok pedig abban a' tágas tartományba kíváncsoznak, a' melly másképen Új-Angliának nevezetik. — Következésképen valaminem egy nemzetből valók a' mi Statusaiknak lakosi, úgy azoknak természeti hajlandóságok, életek 's gondolkozások módja, és szokásaik sem egy formák. — Azok az Irlandaia familiák, a' mellyek Long-Islandban és a' Hudsoni folyóviz partvain telepedtek le, öseiknek szokásaikat még most is szoróssan meg tartják, és olly különbség van köztök a' más nemzetbeliekkel, mint a' Lengyelek és Spanyolok közt s. a. t.

Filadelfiából Novemb. 2 ik napján. Néhány időtől fogva szem'átomást öregbű a' mi kereskedésünk, kiváltképen a' Frantzia és Spanyol coloniákkal, ambár mint a' fűszál annyi az Anglus portéka köztünk. Azt lehetne gondolni, hogy az Anglusoknak egyéb kikötő heyek a' miéinknél több nints e' világon, bizonyóssan sok kárt fognak az Anglus kereskedők szenvedni s. a. t.

Frantzia Respublika.

Párisból Januar 15 ik napján. Mihelyt a' végképen való b' kellég tokéllatosságre fog Amensben menni, leg ottan a' Congressus is el kezdődik. — Lyonba 32 hely tartók mentek az Ország déli ofatlyaiból. — A' Fo Conzul maga személye szerént kíván azon tartományoknak politica környülé lafairol velek beszélgenni.

A' Frantzia Kormányzék Westfaliával által

ellenben három erőfféget szándékozik építeni, úgy mint *Jülichben*, *Creveldeben*, és *Büderichben*, a' mellyekre két millió livert szánt. — A' Renu mentében több erőffégeket is tsináltat, de hol, még eddig meg határozva nintsen. — A' heringel va ó kereskedésnek virágoztatására, minden tonna heringre 50 liver jutamát rendelt.

Párisból Janua. 17 ik napján. Igen szomorú tudósításokat vettünk a' Sz. Domokosi szigetből. — Az ott lévő Afrikai fekete emberek (a' kik tudniillik a' Fejér lakosoknak rabizolgások) sok ezer fejr lakosokat öldökték meg. — Eddig való vezérjeket, General *Toussaint Louvertürt* is igyekeztek e' világból ki végezni, azt hitván el magokkal, hogy ő az ő szabadságokat a' Frantziáknak szándékozik el adni. — De ez bátran ellenek állott, 's mindenütt szerentéssen vissza verte őket. — Mivel magok közt is meg hasonlottak ezek a' fekete emberek, annál könnyebb leszen a' Bresli flottán oda küldött hadi népünknek azon szigetet meg hódoltatni.

Párisból, Jan. 16 ik napján. Madame Bonaparte, a' Fő Conzulkan hitvese, egy szép paótát, és egy igen drága briliantokból készült affzonyi ekefféget adott menyegzői ajándékba a' leányával. —

A' Kormányozószék több Európai Fejedelmi udvaroknál olly jelentést tétetett, hogy a' Német Birodalom dolgaiban azon kerességet vállalja magára, a' melly Francia Országna, a' múlt században, a' Westfaliai békeffégekben adódott.

Strafsburgból Jan. 20 ikán. — A' Lyori tudósítások szerént, fényes pompa közt ment a' Fő Conzul oda bé, hanem azon úttzán ki világoztatása, a' m'lyen által ment, a' havazó széltől meg homalyosítatott. — A' városnak következett napon való ki világoztatását is nagyon

gyengítette az esteli fűrű köd. — Jan. 12 ikén a' közönséges játék néző helybe menvén a' Fő Conzul rendkívül való tapsolással 's örömkiáltással fogadtatott el.

Arlesből Jan. 4-ikén. Az el múlt 18-ik százdaban 17 szer károftotta meg városunkát a' Rhodanus vizének özöne. Ellenben most két hónap el forgása alatt négy vershen öntöttek ki annak árvizei, és az utólsori, az elsőbheknél is gonoszabbak voltak. — Hasonló szerentsétlenség érdeklerte a' több Rhodanus mellett fekvő városokat és helységeket.

Párisból Jan. 14-ikén. A' Pétersburgi Császári udvarunk nállnak lévő követje Gróf *Marcof* a' tehén himlött *Colon* Orvos Doktor által, *Hakenfchmit* Orosz Doctor jelenlétében, al maga leányába bé öltatta e' napokban. — Minekutánna ez az Orosz Orvos Doctor Úr, ezt a' mesterséget a' nevezett *Colon* Úrtól fundamentomosan meg tanulta volna, fel tett tzellya az, hogy azon igen hasznos találmányt a' maga hazájába is esméretessé tegye, és ki terjessze.

Párisból Jan. 18-ikén. Kardinál Káprára *Bonaparte Lajos* és *Beauharnois* kís affzony öfzve fterkeztetések előtt néhány napokkal, General *Muratnak* a' Fő Conzul testvérével való öfzve párosodását, a' kik mindea egyházi tzeremoniák nélkül, a' municipalitás által adattak öfzve magok úgy kívánván, meg áldotta. — Illyenképen hová tovább mind közelebb közelebb jut a' Frantzia nemzet azon rendtartásokhoz, a' melylyek a' revolutió előtt gyakorlásban voltak, és ellenben az akkor fel állott újítások lassan lassan el enyésznek.

Lyonból Jan. 13-ikén. Azon audientzia alkalmatosságával, a' melyet a' Fő Conzul az idevaló polgári Előjáróknak tegnap adott, köszön-
tésekre adott feleletben a' többi közt így szól.

lott. Hogyha, ugymond, én a' Lyonbélieknek szerelmeikre érdemes volnék, csak egyedül ebben a' tekintetben lehetne ez meg, hogy azon szerentsétlenségeknek nyomait, a' mellyeket ez a' város a' revolúció a'att szenvedett vala, egészleg ki törölni kívánom. Az itt lévő Cisalpinai Conzulta minden nap gyűlést tart.

Lyonból Jan. 15-ik napján. Azok az innep-
lések, muzsikák, megerőteljes világosítások a' mellyek a' Fr. fő Conzul kedvéért tinnen adának, minden nap vátoznak. — Mintegy 20000-re tétetődik az itt lévő idogeneknek a' száma. a' kik közt egynehány ezer szép dáma is találatnak. A' sok tizfra köntös és brilliántos betses kövek csaknem homályba borították az ember szemefényét. — A' Cisalpinai Conzulta egynehány gyűlést tartott már itten, de mindenkor ajtók bé zárolva.

Olasz Ország.

Majlandból Jan. 6 ik napján. A' Luckai Respublikának új organizatiója tökéletességre ment már. A' kormányzéknek minden tagjai ki vagynak már nevezve nemtsak, hanem hivatalyaukba is bé iktatódta. — A' végre hajtó Tanácsba következő személyek vétetődtek bé, ugymint: Paoli Alexandro; Merli Domenico, Bambaccan Pietro Luigi, Belluomini Francesco, Pieri Dominico, Luchefini Cesaro Guinigi Pieri Angielo, Pellini Pietro, Rossi Giovanni, Mansi Raffaello, Minutoli Gregorio, és Giorgiui Nicolao.

Romából Jan. 9 ik napján. A' múlt vasárnap után következett éjtzaka felettébb rettenő volt, olly kegyetlen szél fúván, a' melly által sok kár okoztatott a' házak és templomok fedeleinek. Még a' Sz Péter temploma is meg károsítatott, és a' leg erősebb előfakat is ki rakerzte a' izerfelett való szél töveiből. — Ezt a' tet-

tentő fzelet követett zápor eső miatt annyira fel emelkedtek a' Tiberisnek vizei, hogy körül belől mindent b' borítottak.

Florentziából Jan. 15-ikén. Már itten is hozzá fogtak az Orvos Doctorok a' tehén himlővel való béoltáshoz, és pedig szerentsés következzel. — Nápoly városában is ezt mivelik, sohol semmi rossz je'enségei nem tapasztalhatnak ezen áldott talalmánynak.

A' Turini tudományokat mivelő tudós Társaság, vége lévén a' revolutió zürzavaros idej'nek, újobban organisalta magát, és újobban a' Mathésis, Termézzeti Tudomány, szép mestersegek, és mélyseges tudományok' mivelésekkben foglalatoskodik, — Ennek 36 jelenlévő, és ugyan annyi másutt lakó tagjai vagynak.

Nápolypól Decemb. 16-ik napján 1801, Marquis Galló nyoltzad nappal ennekéltte. Bétsből vissza jött, de itt sem fog sokáig maradni, hanem tellyes hatalmú követ fővet Párisba küldetik — A' Frantzia Respublika Nápolyban lévő első sangú követjének kéreése, a' Nápolyi Kir. Korna örökös herczeg meg engedte azt, hogy az oda való Kir. udvari muzsikus Chorusnak directorja, az igen híres *Paisiello* Párisba mehessen, és a' végképen leendő békesség ianep napjára több darabokat készithessen.

Velentzéből Jan. 9-ikén. A' régi bé vett szokás szerén, több nemés familiák még most is az *Aranyas Könyvbe* iratták bé gyermekeiknek a' neveket, a' melly arra való vólt, hogy azok fel nevedvén a' Velentzei Senatusnak tagjai fognának lenni. — Ez a' szokás, mint a' Velentzei Respublika alkotmányának maradványa Császár Ö Felsége parantsolattyából el töröltetett, 's tudokra adatott, hogy ennekutánna azon rangba fognak a' Velentzei Nemesek lenni, a' mellyben vagynak Ö Csász. Felsége több örökös Birodalmaiban lévő nemesek.

Batava Respublika.

Hágból Jan. 17 ikén. Minthogy az utolsó veszedelmes hadakozás ideje alatt sok száz ágyú-
j k estek a' Frantóiák kezekbe, kéntelen leszen
a' Kormányzék új ágyúkat öntetni. — A' mi
Respublikánk *Amiensben* lévő követjének, polgár
Schimmelpenninknek, ed'ig volt fizetésén kívül,
naponként 100 forintja jár. — Azok sz Orosz
katonák, a' kik ekkorig a' mi ispótályainkba be-
tegen és sebessen feküdek és gyógyítottak, most
már Koloniába vitettek által, a' honnan a' jövő
tavafzon haza fognak küldetni. — A' mi tenger
partyaink azoknak a' hajóknak maradványaival,
a' mellyek 14. nap alatt öfzve törettek, minde-
bütt tele vagynak. — Sok ezer derék hajos le-
gények temattettek ezen a' télen a' tenger ör-
vényébe

Hágból Jan. 9 ikén. Az a' kis flotta, a'
melly ezen folyó *Januarius* 3 ik napján, *Texeli*
kikötő helyünkből *Bataviába* ki indult, három
fregatból, és két compánia hajóból áll, a' melly
Gvineának tengeri partyaihoz szándékozik. Ezen
a' kis flottán vagynak azok a' tisztviselők is, a'
kik a' mi napkeleti *Coloniainkat* új rendbe fog-
ják szedni. Az oda küldetendő hadi nép a' jö-
vő *Martiusban* fog ki indulni.

Az *Orániai* herczegnek azok az udvari tselédjei
és tisztjei, a' kik azon fejedelemnek 1795 ik eszten-
dőben, *Ángliába* lett által költözése után, itt
maradtak, most már *Oraniensteinba* utaztak, olly
véggel, hogy a' nevezett herczeg szolgálatjába
vissza állyanak.

Török Birodalom.

A' *Konstantzinápolyi* magános levelek azt hir-
detik, hogy *Selim* Császár annak a' *missionarius-*

nak, a' ki néhány esztendőktől fogva az oda való 16 Cs. Kir. Internuntzius védelmezése alatt volt, és Ex Jesuita, szabadságot engedett arra, hogy ő a' Galathea nevezetű külső városban egy kapornát 's misszionarius házat építhessen magának, 's annyi új papot vehessen abba fel, a' mennyi neki tetszeni fog. — Ha igaz, méltán lehet a' Török Császár ebbéli türelmét tudálni. Reményljük, hogy ha így vagyon a' dolog, bővebb tudósítást is fogunk e' tárgyról venni.

Konstantinápolyban Dec 10 ik napján. Anglus Generál Hutchinsonnak Alexandriából lett elmeget-le or el nem voltak még azok a' villongások igazittatva, a' mellyek ő és a' Török N. vezér közt támadtak. Ő tellyességgel ki nem adta ke e közzül azokat az Egyiptomi Beyokat, a' kik Anglus védelem adtak önnön magokat. Ezen okból egy Anglus Generálit hagyott még Alexandriában hátra, a' ki az ő életket továbbra is védelmezhesse. — A' többi Egyiptomi Beyok, mindnyájan a' N. Vezér kegyetlen körmei közzé akadtak.

Selim Császár nem a' Serailban, hanem a' Konstantinápolyi kikötő hely mellett lévő múlató palotájában adott Frantzia Obersternek polgár Sebstianinak audientziát, a' ki a' Fényes Porta és Frantzia Respublika közt kötött békeségnek ratificatiójával odaküldetett. Ezen alkalmassággal a' Fő Conzul egészségéről is értekezett tőlle a' Zultán. — A' Kapután Basának szerenetséssen lett haza érkezése nagy örömmel töltötte bé az ide való lakosoknak a' sziveket.

Orosz Birodalom.

Péttersburgból, December 26 ik napján. A' mi udvarunk a' Bécsi Császári Királyi és a' Londoni Kir. udvarok közt szép harmonia és egyet-

Értes uralkodik. Ennek szembe ötlő tanúbizony-
sága lehet ez, hogy a' mi udvarunk Párisban és
Berlinben lévő követjei által olly kivanságát nyi-
latkoztatta ki, hogy a' mennyire csak lehetsé-
ges lehet, a' Német Országi saecularisatiónak és
Compensatióinak dolga szoros határok közzé szo-
ritasson.

A' Pétersburgi Cs. Kormányfő az azt kívánja
a' Párisi és Londoni Kormányfőektől, hogy
azok, a' Máltai vitézi Rendnek mástól való nem
függészet esmérjék meg. — A' Nápolyi Király ad-
dig, míg ezen vitézi Rend előbbi örökségeinek
birtokába bé lépne, fog a' Máltai szigetbe kato-
na őrizetet tartani. — Angliának nagy hajlandó-
sága van erre a' planumra.

Pétersburgból Dec. 27-ikén. Persiából az a'
hír érkezett hozzánk, hogy a' Persiai Zófinak
udvari tisztjei és tseledjei ellene öszve esküdtek
de hogy ez a' gonosz fel tétel ideje orán
ki nyilatkozott volna. Egy közzülök, a' ki ma-
gát a' fejedelemtől meg sértetettnek lenni találta,
az első udvari ministert is reá bezellette a' ve-
le való czimborázásra; több fő rangú emberek
is egyet értettek vele, és Mulam Bey, a' Király
leg kedvesebb embere vállalta urának meg ölését
magára. — Éppen abban a' szempillantásban tu-
dódott ki ez az öszve esküvés, a' melyben a' Zó-
fit meg akarták volna ölni. Sokan el vették ér-
demlett jutalmokat.

Elegyes Dolgok.

Londonból Jan. 12-ikén. Archer, a' kiről
azt irtuk vala a' Magy. Kurir Januar. 22. nap-
ján költ 7 ik darabjának 105 ik lapján, hogy ő
őseiről reá maradt szép kastélyát a' pókoka-
nak, egereknek, baglyoknak, denevéreknek, ga-
lamboknak s. a. t: engedte lakásúl, egyenes line-

án *Neutontól* származott, és azon kastély könyves tárában, a' mellyben a' galambok tisztálak magoknak főszk ket, még most is azok a' könyvek tartotnak, a' mellyeket ez a' nagy Filozofus hagyott vala maga után.

Januarius 4-ik napján számtalan fok pafirta szállott Anglia egén keresztül, a' mellyeknek 40 minutumig tartott a' seregben való menetek, három fertály óra szélességű vastag felhőt tisztáltak, és a' Kenti tenger partoktól Európa száraz tartományai felé tartottak. Angliában úgy nézik ezt a' jelensége, mint a' tél keménységének, és hó mellységének előjáró postáját. Három eiztendővel ennekötte hasonló fokfággal mutatták a' pafirták magokat, és valósággal igen kemény hidegek is következtek.

Genuából Jan. 3-ikán. A' múlt tsötörtökön egy Idriai hajó evezett bé kikötő helyünkbe, a' melly Lizbonából 24 napok alatt érkezett hozzánk. — A' következett éjjel támadt erős északi szél fel kapván ezt a' hajót úgy tsapta a' töltéshez, hogy leg ottan el marült; 24 ágyú, 90 ember, 35 láda nádméz, 40 darab ökörbőr igen sok kaffé, kakao, indigó, réz, 's több e' felé volt ezen a' hajon, mellynek egy millió 200000 Genuai litre btsültetik az árra. Amit lehetett, ki halásztak a' tenger vizei alól.

Gothából Jan. 14-ikén. A' Seebergi Hercegi Observatoriumnak D rect. Baró Zach, a' múlt Dec. 8-ikát követett éjjel fel találta azt az új plánétát, a' mellyet a' Palermói Kir. Observatoriumnak igazgatója Pinzzi Úr Jan. 1-ső napján 1801-ik eiztendőben látott vala. Azon időtől fogva minden Európai égvizsgáló Tudósók leselkedtek utánna, de minden iparkodások haszontalan vólt, mivel ez az új plánéta, a' melly a' Mars és Jupiter planéták közt való utón megyen keresztül, igen kicsin, és a' leg jobb telescopiumon is ne

néz fel találni. — Jan. 11 ik napján, a' midőn leg utólszer látta volna azt B. *Zach.*, már 8 gráduft hagyott az éges maga után, még is a' szüz jegyben állott.

Párisból Jan. 18 ikán. Minden Ofztálybéli hivatások meg egye nek abban, hogy 1613 esztendőről ólta annyi 's olly nagy víz áradások nem voltak, mint a' jelenvaló telen. Az ezek által okoztatott kár sok milliókra megyen. — Az Egyiptomból vissza jött Francia katonaság között, sokan voltak Lyonban akkor, a' midőn a' Fő Consul azon városba bé ment volna, 's nagyon örvendettek, hogy előbbi kedves hadi vezérjeknek látására ismét szerentséjek lehetett.

Egy *Zambeccari* nevű Bonóiai tudós ember fel találta azt a' mesteriséget, a' melly szerént a' levegői hajók (Luftballont) tetőz-se szerént tudja igazgatni, 's oda mehet a' hová akar. — A' Nápolyi Kir. udvar is meg esmérte már a' Heturriai Király méltóságát.

Magyar Ország.

Gömör Vármegyéből Januar. 8 ik napján. A' Váci Némák fundusa napról napra szaporodik. A' múlt postán jelentette Tek. Nemes Trencsén Vármegyének első Vice-ispánja, Tek. *Priletzky Károly* Úr, hogy az oda való megyében, a' némák számára 1365 Rfor. 33 szedődék ölzve. — Maga a' Méltos. Fő Ispán Gróf *Illesházy István* Ő Excellentiája 1000 R. forintokat adott. — Ha minden Vármegyében e' szerént fog az adakozás folyoi, (a' mint nem is lehet illy felséges gondolkozású hatások közt nem reményleni), maga a' Magyar Haza ki munnálya azt, hogy egyetlen egy nevelhetni való néma se maradjon neveletlen. Ha a' némák fellegitődnek, hatra fognak

még maradni a' gyámoltalan árvák, a' segítség nélkül izükölködő öregek, betegek, s. a. t. ezek is méltók lesznek arra, hogy közönséges gondviselés legyen reájok. Ha későbbre is, de csak ugyan ki lehet azt, sokkal könnyebben, mint némelyek vélekednek, vinni, hogy még csak egy házról házra külföbölő koldús se legyen a' hazában, sőt lehet jó rendszabás által a' koldúsoknak izámát is kevesebbíteni, az az, meg gátolni azt, hogy a' ki koldús akar is lenni, ne legyen, ne is legyen az; lehet az árva gyermekeket, sőt a' cigányokat is valóságos emberekké, s' hasznos polgárokká killebb költiséggel és fáradozással, mint gondoltathatnák, tenni.

Gömör Vármegyéből, Dec. 30 ik napján. E' mai postán édes meg illetődéssel olvastam M. S. Graf Szapáry József a' Posonyi Oskolai Kerület Fő Kormányozójának azon nagy bősű levelét, a' melly által jelenti Ő Nagysága, hogy a' Posonyi Oskolai Kerületben a' Némák izámára, 548 Rforintokat 35 és fél xrokat öfzve szedetet', és a' rendelt helyeken le is tétetett.

Tek. Nemes Gömör Vármegyének Törvényszékje egy kerékvágásból ki hágott embert arestomra ítült, a' ki ezt a' büntetést 100 Rforintokkal váltotta fel. A' Vármegye ezt a' pénzt a' Némák izámára izánta és adta.

Egy árva vak gyermek itt fetrengett a' városban egy időtől fogva Sokszor az ég vólt fekvő izobája. Ezt észre vévén magamhoz hívatam. Kézfíttettem nevében a' N. Vármegyére az oránta leendő gondolkodás végett egy izivreható esfedező levelet, mig pedig az bé adódna, az alább le irt versekkel, mellyeket énekelve, szokott a' gyermek el mondani, táplállya magát naponként.

Mint nézhettz rám ember, ha vagy on ép szemed?
 Ha ép kezed lábad, ép minden tetemed?
 Nézheted e' szánas uékkül Te társodat?
 Benne nem látod e' a' szját sorfodat?
 Egy Isten kezének munkája vagy: é. is;
 Én nyomorék tölled különbözök még is,
 Im Téged vezérel a' szem; én vak vagyok,
 Botlok, esek, hüllok, fülök 's jajjim nazok!
 Rút a' szép ég a' nap nélkül, hát a' vak teft
 Nem rutabb e', mellyet a' setát homály feft?
 Illy vagyok en! kisdéd korban ám vak lettem.
 Még árva is lettem! kinek mit vétettem?
 A' mi vagyok: lehattz: bennem szánd magadat:
 Ószd fel, mig módod van, velem a' javadat!
 Örülly mig adhattz, 's van időd az adásra
 Örülj, mig just tarhattz a' hála - adásra!
 Fel írja a' látó Isten jó tétetedet,
 Böldogit teftedben, 's lelkedben Tegeted.
 En, ki vagy? nem látlak; lát a' Fő valóság:
 Lát! és meg jutalmaz; mert ő tsupa Jóság.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* *

Tudósítás.

A' Haza forró szeretetének 's az annak javá-
 ra törekedő buzgó igyekezetnek szent indulatait
 semmi nem serkentheti inkább fel, mint honnyunk-
 nak 's az ő egyéb tartományok felett való el-
 főiségeinek helyes esmérése, és méltó betsülése.
 Erdemesebb és mindeneknek öszve vetett vállak-
 kal való fel - segéllésére méltóbb tárgynak soha
 nem szentelheti tehát a' könyviró is a' maga tola-
 lát, mint mikor azt a' haza esmérétének és betsü-
 letének terjesztésére fordítja.

Ugyan ezen szent tárgyat vette pedig tzélba
 a' következőz timű könyvnek, melly felől va-
 lá tudósítás kár hogy illy keffere halasztódott,

Érdemes ki adója ; Topographisches Taschenbuch für Ungarn, auf das Jahr 1802. Herausgegeben von Samuel Bredeczky, Prof. an der Bürgerschule zu Oedenburg.

Az árra író papiroson 1 forint, nyomtató papiroson 45 xr.

A' foglalatja ezen munkának a' következő: —

A. A' Karpatus' hegyét tárgyazó

- a) a' 'sebbe való könyvnek ki adójához — *Berezviczy Gergely* Úrtól;
- b) *Brunsvignan* lakozó *Szeleczky Istvan* érdemes hazánkfiához — *Asbóth János* tól.
- c) *Lina*hoz — a' kiadótól — utasított levelek.

B. *Soprony*:

- a) Tudományos dolgoz — a' kiadótól.
- b) *Soprony* tájjának jövődöben kiadandó *Lythographiájára* való kezület — a' kiadótól.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

C. A' *Deménfalva*hoz egy *Lipő V* rnegyebéli *Tothlelységhez* nem melizze eső ugy nevezett *Sárkány Üreg* — a' kiadótól:

D. *Bartholomacides Urnak*, memorabilia provinciae *Cletnek* — tizmű könyvét illető jegyzések,

Találhatni ezen könyvet:

Sopronban, *Kilian Könyvkötő*
Posonyban *Schwaiger Könyváros* —
Pesten, *Weigand* és *Kilian* — —
Kesmárkon *Grimm Könyvkötő* —
Bétsben *Schaumburg Könyváros* — *Uraknál.*

Halasy.

D. D. S.